

ЗАТВЕРДЖЕНО
зборами суддів Красноокнянського
районного суду Одеської області
протокол від 09.02.2011р.№3

Положення

про взаємодію Красноокнянського районного суду Одеської області із засобами масової інформації та журналістами

Це положення визначає особливості взаємодії Красноокнянського районного суду Одеської області із засобами масової інформації (далі – ЗМІ).

Положення розроблено на підставі законодавства України, зокрема Конституції України, Законів України «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про телебачення і радіомовлення», «Про захист суспільної моралі», «Про судоустрій і статус суддів», «Про доступ до судових рішень», «Про державну таємницю», «Про звернення громадян» а також підзаконних нормативно-правових актів, які регулюють забезпечення взаємовідносин судів і ЗМІ.

1. Організація взаємодії Красноокнянського районного суду Одеської області зі ЗМІ.

1.1. Всі документи, які регулюють взаємовідносини судів та ЗМІ мають відповідати чинному національному законодавству та міжнародним зобов'язанням України стосовно забезпечення свободи преси і незалежності правосуддя.

1.2. Контактною особою для ЗМІ зі сторони суду виступає керівник апарату суду та особа, відповідальна за спілкування зі ЗМІ або інша особа, призначена керівником апарату суду.

1.3. Інформація про цих осіб (П.І.Б) та контактні дані (телефон, ел.пошта) розміщується на веб-сторінці Красноокнянського районного суду Одеської області на порталі «Судова влада».

1.4. Зміст цього Положення доводиться до відому представників ЗМІ через розміщення на веб-сторінці Красноокнянського районного суду Одеської області на порталі «Судова влада».

2. Права журналістів

2.1. Здійснюючи свою діяльність на засадах професійної самостійності, журналіст використовує права та виконує обов'язки, передбачені ЗУ «Про інформацію», ЗУ «Про друковані ЗМІ (пресу) в Україні».

2.2. ЗМІ України відповідно до законодавства України мають право висвітлювати всі аспекти діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

2.3. ЗМІ можуть проводити власне дослідження і аналіз діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, давати їй оцінку, коментувати.

2.4. Розрив чи змішування змісту офіційної інформації, що оприлюднюється, коментарями ЗМІ або журналістом не допускається.

2.5. Право висвітлення і коментування діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, подій державного життя в Україні гарантується Конституцією та законами України.

3. Обов'язки журналістів

3.1. Представники ЗМІ (друкованих, електронних, радіо- і телекомпаній тощо), відвідуючи Красноокнянський районний суд Одеської області з метою виконання професійних обов'язків, мають бути обізнаними :

- з необхідністю розуміння принципів діяльності органу судової влади та прояву поваги до суддів;
- з гарантіями кожної особи на повагу до приватності та з правовою відповідальністю журналіста за розголошення конфіденційної інформації (втручання в приватне життя);
- з поняттям презумпції невинуватості;
- з правом кожного на справедливий судовий розгляд його/її справи неупередженим судом;
- з правовим наслідком поширення недостовірної інформації.

3.2. Присутність працівників ЗМІ у приміщенні суду не повинна створювати незручностей для інших відвідувачів суду.

3.3. Присутність працівників ЗМІ у залі судового засідання під час розгляду справи не повинна відволікати суд та учасників процесу.

3.4. Непокора чи ігнорування зауважень судді може кваліфікуватися як прояв не поваги до суду і може стати підставою для примусового видалення із зали і накладення адміністративного стягнення у виді штрафу або адміністративного арешту.

3.5. Можливість фото-відео- та теле- зйомки у залі суду під час відкритого судового процесу вирішується судом по кожній справі з урахуванням думки учасників процесу та інтересів правосуддя (з огляду на права неповнолітніх, потерпілих від злочину, потребу захисту свідків тощо), з дотриманням норм відповідного процесуального законодавства.

3.6. Оскільки судді не мають права коментувати справи, які перебувають у їхньому провадженні, журналісти для отримання більш повної інформації про суть конфлікту, його правову природу і можливі правові наслідки завершення справи можуть спілкуватися з учасниками процесу та особою, відповідальною за спілкування з представниками ЗМІ або керівником апарату чи працівником апарату суду, визначеним керівником апарату суду.

4. Доступ журналістів до приміщення суду

4.1. Доступ журналістів до приміщення суду і залу судового засідання, де відкрито слухаються справи, відбувається на загальних підставах.

4.2. Працівники ЗМІ мають право на вхід до приміщення суду за пред'явленням редакційного посвідчення або документа, що посвідчує особу.

4.3. Працівники ЗМІ не можуть бути обмежені в доступі до приміщення суду або його залу судового засідання на тій підставі, що вони не є учасниками процесу, не мають відношення до конкретної справи, яка розглядається в суді.

5. Доступ журналістів на судові засідання

5.1. Загальні положення.

5.1.1. Розгляд справ у судах відбувається відкрито, крім випадків, передбачених процесуальним законом.

5.1.2. Судове рішення оголошується публічно, але преса і представники громадськості можуть бути не допущені в зал судового засідання протягом усього судового розгляду або його частини в інтересах моралі, громадського порядку чи національної безпеки в демократичному суспільстві, якщо того вимагають інтереси неповнолітніх або захист приватного життя сторін, або – тією мірою, що визнана судом необхідною.

5.1.3. Журналісти як і представники громадськості мають право бути присутніми на відкритому судовому засіданні та на відкритому проголошенні судових рішень без попереднього дозволу (акредитації).

5.1.4. Розгляд справи у закритому засіданні допускається за мотивованою і оголошеною публічно ухвалою суду у випадках, передбачених процесуальним законом.

6. Запити представників ЗМІ і журналістів

6.1. Загальні положення.

6.1.1. Відповідно до ЗУ «Про доступ до публічної інформації», ЗУ «Про звернення громадян» журналісти та представники ЗМІ мають право звертатися до Красноокнянського районного суду Одеської області з відповідним запитом та отримувати відповідь у строки, передбачені вказаними законами.

6.1.2. У письмовому запиті повинно бути зазначено прізвище, ім'я та по батькові запитувача, питання, яке його цікавить та адреса, за якою він бажає отримати відповідь, а у необхідних випадках мета отримання інформації чи документів.

7. Доступ журналістів до судових рішень, матеріалів судового процесу.

7.1. Загальні положення.

7.1.1. Доступ до судових рішень і матеріалів судового процесу забезпечується такими способами:

7.1.1.1. присутністю журналіста під час розгляду справи в суді;

7.1.1.2. присутністю журналіста в залі судового засідання під час проголошення судового рішення;

7.1.1.3. оприлюдненням судових рішень у мережі Інтернет;

7.1.1.4. публікацією текстів судових рішень в друкованих засобах масової інформації.

7.2. Присутність журналіста в залі судового засідання під час проголошення судового рішення.

7.2.1. Журналісти та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, мають право відкрито робити письмові нотатки, використовувати портативні аудіо технічні засоби.

7.2.2. Публічно проголошені судові рішення можуть бути відтворені без обмежень відповідно до вимог діючого законодавства.

7.4. Оприлюднення судових рішень у мережі Інтернет.

7.4.1. Оприлюднення судових рішень у мережі Інтернет здійснюється через Єдиний державний реєстр судових рішень на офіційному веб-порталі Державної судової адміністрації України (www.court.gov.ua або www.reyestr.court.gov.ua).

7.5. Публікація текстів судових рішень в друкованих засобах масової інформації.

7.5.1. Публікація текстів судових рішень в друкованих виданнях здійснюється у порядку, встановленому Законом України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 року № 3262-IV.

7.5.2. При висвітленні судових процесів, по яких зберігається можливість оскарження, журналісти мають уникати висловів, що є доречними лише щодо справ із закінченим провадженням.

8. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, теле-, відео-, звукозапису

8.1. Представники ЗМІ, як і інші учасники судового процесу та особи, присутні на відкритому судовому засіданні, можуть використовувати портативні аудіо-технічні засоби відповідно до чинного законодавства України:

8.1.1. згідно ч. 8 ст. 6 ЦПК України учасники цивільного процесу та інші особи, присутні на відкритому судовому засіданні, мають право робити письмові записи, а також використовувати портативні аудіотехнічні пристрої. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню допускаються на підставі ухвали суду за наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі;

8.1.2. згідно ч. 8 ст. 12 КАС України особи, присутні в залі судового засідання, можуть використовувати портативні аудіотехнічні засоби. Проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також транслявання судового засідання по радіо і телебаченню допускаються на підставі ухвали суду за наявності згоди на це осіб, які беруть участь у справі, крім тих, які є суб'єктами владних повноважень;

8.1.3. згідно ч. 6 ст. 27 КПК України кожен, хто присутній в залі судового засідання, може вести стенограму, робити нотатки, використовувати портативні аудіозаписуючі пристрої. Проведення в залі судового засідання фотозйомки, відеозапису, транслявання судового засідання по радіо і телебаченню, а також проведення звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури допускаються на підставі ухвали суду, що приймається з урахуванням думки сторін та можливості проведення таких дій без шкоди для судового розгляду.

8.2. Коли учасниками адміністративного процесу є особи, які є суб'єктами владних повноважень, їх згода не потрібна на проведення в залі судового засідання фото- і кінозйомки, відео-, звукозапису із застосуванням стаціонарної апаратури, а також при трансляції судового засідання по радіо і телебаченню.

8.3. Журналістам та представникам ЗМІ, які планують проводити в залі судового засідання фото- і кінозйомку, теле-, відео-, звукозапис із застосуванням різних типів апаратури, а також транслювати судові засідання по радіо і телебаченню, пропонується завчасно повідомляти про такі заходи керівника апарату суду для створення необхідних умов для проведення зазначених дій.

Особи, які проводять зйомку та запис, повинні залишатися на визначених місцях і дотримуватися порядку протягом всього судового засідання до того моменту, як суддя залишить залу судового засідання, якщо інше не узгоджено з головоючим у справі.

Фотографам, операторам та іншим особам не дозволено пересуватися по залу судового засідання під час слухання справи.

8.4. У випадку резонансних судових процесів і великої уваги до них преси керівник апарату суду в залежності від можливостей зали (кількості місць) зобов'язана забезпечити рівний доступ як представників громадськості, так і медіа.

9. Організаційні питання проведення інтерв'ю із суддями, особою, відповідальною за спілкування зі ЗМІ чи іншим працівником апарату суду, визначеним керівником апарату.

9.1. Правовий статус інтерв'ю полягає у тому, що журналіст і суддя, особа, відповідальна за спілкування зі ЗМІ чи інший працівник апарату суду, визначений керівником апарату є співавторами інтерв'ю.

9.2. При плануванні інтерв'ю з суддею журналісти мають усвідомлювати можливість обмеження тематики спілкування через те, що відповідно до Кодексу професійної етики, суддя не має права :

9.2.1. розголошувати інформацію, що стала йому відома у зв'язку з розглядом справи в закритому судовому засіданні.

9.2.2. робити публічні заяви, коментувати в засобах масової інформації справи, які перебувають у провадженні суду.

9.2.3. піддавати сумніву судові рішення, що набрали законної сили.

9.3. як співавтор, суддя, особа, відповідальна за спілкування зі ЗМІ чи інший працівник апарату суду, визначений керівником апарату має право ознайомитися з підготовленим до поширення матеріалом, внести свої корективи у текст власних відповідей, якщо їх зміст перекручено, погодити назву матеріалу тощо.

9.3.1. журналістам бажано завчасно планувати інтерв'ю, повідомити про свій намір особу, на яку покладено виконання функцій взаємодії за ЗМІ, повідомити йому тему розмови, обсяг і дату виходу матеріалу і попросити погодити час зустрічі.

9.3.2. з метою ефективного використання часу та узгодження із своїм напруженим графіком суддя може встановити чіткі часові рамки свого спілкування з журналістом

9.3.3. суддям, особі, відповідальній за спілкування зі ЗМІ чи іншому працівнику апарату суду, визначеному керівником апарату треба враховувати, що журналісти можуть не мати юридичної освіти, працювати над матеріалами різної тематики, але оскільки вони виступають посередниками між судом і своєю аудиторією, у спілкуванні з ними слід вживати менше правової лексики, говорити на визначену ними тему, яка продиктована інтересами видання та цікавістю аудиторії.